

KROKY K ZMENÁM V NAŠEJ ŠKOLE

Všetky otázky dotazníka

Dimenzie

1 Pripravenosť na vstup do implementácie kurikulárnych zmien	1
2 Spolupráca s rôznymi aktérmi pri zavádzaní kurikulárnych zmien	3
3 Koncepcia riadenia školy	5
4 Škola ako učiaca sa profesijná komunita	9
5 Zmeny vo vyučovaní	12
6 Rovnosť šancí	16
7 Účasť na overovaní a propagácii kurikulárnych zmien	18
8 Autoevalvácia ako pilier neustáleho procesu rozvoja školy	19

1 Pripravenosť na vstup do implementácie kurikulárnych zmien

1.1 Ako škola pracuje s hlavnými zdrojmi informácií o kurikulárnych zmenách?

Odolávajúca škola

O zmeny v kurikule sa na škole aktívne nezaujímame, ani ich cielene nesledujeme. Väčšina učiteľov sa o zmenách dozvie náhodne alebo až tesne predtým, keď už budú „musieť platiť“.

Otvárajúca sa škola

O zmenách sa dozvedáme občasne – niekto pošle link, niekto niečo spomenie na porade. Informácie sa však zdieľajú skôr náhodne a bez jasného vysvetlenia, čo z toho vyplýva pre našu prácu v triede.

Zavádzajúca škola

Na škole vieme, kde informácie o kurikulárnych zmenách sledovať. Máme určenú osobu alebo tím, ktorý ich posúva ďalej. Učitelia dostávajú základné informácie o tom, čo sa mení a koho sa to týka.

Rozvinutá škola

Informácie o kurikulárnych zmenách sledujeme systematicky a pravidelne sa k nim vraciame. Na poradách a pracovných stretnutiach si vysvetľujeme, čo zmeny znamenajú nie len pre vyučovanie, ale pre celú školu a spoločne hľadáme spôsoby, ako ich zmysluplne preniesť do praxe.

1.2 Ako si škola buduje pozitívne nastavenie voči kurikulárnym zmenám?

Odolávajúca škola

Vedenie školy sa k zavádzaným zmenám otvorene vyjadruje kriticky a komunikuje nedôveru voči tomu, či majú zmeny zmysel alebo prínos pre školy, žiakov a učiteľov.

Otvárajúca sa škola

Vedenie školy vstupuje do implementácie skôr z povinnosti. Navonok zmeny prijíma, no často vyjadruje pochybnosti, výhrady a skepsu voči spôsobu ich zavádzania. Tento postoj sa prirodzene prenáša aj medzi učiteľov.

Zavádzajúca škola

Na našej škole prebiehajú otvorené diskusie o zmenách, opierajúce sa o informácie z oficiálnych zdrojov. Zároveň sa medzi učiteľmi v neformálnych rozhovoroch objavuje kritika a frustrácia z rastúcej záťaže, nejasností a obáv z praxe.

Rozvinutá škola

Vedenie a zodpovedné osoby vedú s učiteľmi a rodičmi diskusie o zmenách vecne a konštruktívne. Opierajú sa o overené informácie a príklady dobrej praxe z iných škôl alebo krajín. Vytvárame u nás prostredie, v ktorom je možné hovoriť aj o rôznych výzvach a obavách zo záťaže, no bez spochybňovania zmyslu a cieľov zmien.

1.3 Ako škola sleduje usmernenia týkajúce sa implementácie kurikulárnych zmien?

Odolávajúca škola

U nás v škole sa v usmerneniach k implementácii nevyznáme. Vedenie ani učitelia nevedia, kde presne tieto informácie hľadať, a v praxi sa nimi neriadia.

Otvárajúca sa škola

V škole vieme, kde sa aktuálne usmernenia zverejňujú, no sledujeme ich len občas alebo až vtedy, keď vznikne problém či neistota.

Zavádzajúca škola

V škole sledujeme aktuálne usmernenia k implementácii priebežne. Vedenie a zodpovedné osoby ich využívajú pri plánovaní a rozhodovaní, hoci nie vždy systematicky alebo jednotne naprieč celou školou.

Rozvinutá škola

Máme nastavený pravidelný spôsob sledovania aktuálnych usmernení. Vedenie sa nimi riadi, zdieľa ich s učiteľmi a v prípade nejasností alebo rozporov sa usiluje o ich objasnenie vrátane konzultácií s

kolegami v riadiacich pozíciách a s inštitúciami, ktoré zabezpečujú metodickú podporu.

1.4 Ako vedenie školy obsadzuje pozíciu triedneho učiteľa 1. ročníka v prvom roku implementácie?

Odolávajúca škola

Vedenie školy u nás obsadzuje pozíciu triedneho učiteľa 1. ročníka podľa aktuálnych personálnych možností. Neberie pritom do úvahy kvalifikačné predpoklady ani špecifiká práce v prvom ročníku. Výučbu v triede často zabezpečuje viacero vyučujúcich bez jasnej koordinácie.

Otvárajúca sa škola

Vedenie školy u nás obsadzuje pozíciu triedneho učiteľa 1. ročníka podľa zaužívanej praxe a tradície školy. Pri rozhodovaní sa len okrajovo zohľadňujú potreby spojené s implementáciou kurikulárnych zmien.

Zavádzajúca škola

Vedenie školy u nás vyberá triedneho učiteľa 1. ročníka tak, aby spĺňal kvalifikačné predpoklady a vedel reagovať na potreby detí v tomto veku. Zohľadňuje odbornú pripravenosť učiteľa, aj keď nie vždy systematicky v kontexte kurikulárnych zmien.

Rozvinutá škola

Vedenie školy u nás obsadzuje pozíciu triedneho učiteľa 1. ročníka premyslene a strategicky. Zohľadňujeme potreby žiakov, kvalifikačné predpoklady a pripravenosť učiteľa pracovať so zmenou. Vyberáme učiteľov, ktorí sú otvorení novým prístupom, ochotní sa vzdelávať a aktívne rozvíjať svoju prax v súlade s kurikulárnymi zmenami.

2 Spolupráca s rôznymi aktérmi pri zavádzaní kurikulárnych zmien

2.1 Ako škola pri implementácii zmien spolupracuje so zriaďovateľom?

Odolávajúca škola

Zriaďovateľ a vedenie našej školy o zavádzaných zmenách v základných školách spolu nekomunikujú. Téma implementácie sa v ich rozhovoroch systematicky neotvára.

Otvárajúca sa škola

Zriaďovateľ a vedenie školy sa o téme kurikulárnych zmien občas informujú. Komunikácia má skôr podobu výmeny informácií, bez hlbšej spolupráce či spoločného riešenia otázok spojených s implementáciou.

Zavádzajúca škola

Vedenie našej školy aktívne komunikuje so zriaďovateľom o zavádzaní zmien. Zriaďovateľ implementáciu formálne podporuje, no zapojenie do plánovania a konkrétnej podpory našej školy je zatiaľ obmedzené.

Rozvinutá škola

Vedenie našej školy a zriaďovateľ aktívne spolupracujú. Zriaďovateľ aktívne podporuje implementáciu zmien (napr. materiálne, finančne alebo personálne) a podľa potreby sa zúčastňuje na aktivitách podporujúcich implementáciu zmien v rámci zriaďovateľskej pôsobnosti.

2.2 Ako škola plánuje a využíva podporu rôznych subjektov v implementácii zmien?

Odolávajúca škola

V škole sa nezaujímate o organizácie a partnerov, ktorí podporujú rozvoj v oblasti kurikulárnych zmien na regionálnej alebo národnej úrovni. Informačných alebo vzdelávacích podujatí sa zúčastňujeme len výnimočne, prípadne formálne (skôr z povinnosti).

Otvárajúca sa škola

Naša škola spolupracuje s regionálne príslušným krajským pracoviskom NIVaM a EDUhubom (prípadne iným oficiálnym partnerom reformy) najmä na základe iniciatívy týchto partnerov. Podporu partnerov využívame skôr náhodne a bez jasnejšieho zámeru.

Zavádzajúca škola

Poznáme ponuku podpory rôznych partnerov zapojených do implementácie zmien (adresnú/prezenčnú aj online). V rámci svojich možností sa zapájame do rôznorodých podporných aktivít a využívame dostupné formy podpory s ohľadom na potreby školy.

Rozvinutá škola

Naša škola má prehľad o všetkom, čo ponúkajú partneri zapojení do implementácie zmien. Aktívne komunikujeme svoje potreby a dokážeme si vyberať alebo spoluvytvárať podporu „šitú na mieru“. Podporné aktivity si vyberáme cielene a plánovane, vrátane vhodne zvolenej neadresnej (online) podpory.

2.3 Ako škola komunikuje o implementácii kurikulárnych zmien s ďalšími dotknutými stranami?

Odolávajúca škola

Zákonných zástupcov na našej škole o implementácii kurikulárnych zmien neinformujeme, alebo ich informujeme skôr „intuitívne“ a nesystematicky. Nie je zrejmé, kde a akým spôsobom sa majú rodičia k informáciám dostať.

Otvárajúca sa škola

O implementácii kurikulárnych zmien informujeme zákonných zástupcov prostredníctvom bežných

interných komunikačných kanálov (napr. správy, oznamy). Komunikácia má najmä informačný charakter.

Zavádzajúca škola

O zmenách komunikujeme občasne aj s ďalšími zainteresovanými stranami (rodičia, ďalší partneri školy). Využívame rôzne formy komunikácie (napr. web školy, stretnutia, diskusné fóra), no komunikácia nie je vždy plánovaná alebo systematická.

Rozvinutá škola

Prehľadne, zrozumiteľne a plánovane komunikujeme so všetkými dotknutými stranami – zákonnými zástupcami, zriaďovateľom aj ďalšími partnermi našej školy. Vysvetľujeme premyslené kroky implementácie, ktoré vychádzajú z celoškolskej diskusie. Komunikujeme rôznymi dostupnými spôsobmi (web, fórum, školské diskusie).

3 Koncepcia riadenia školy

3.1 Ako škola pristupuje k tvorbe vízie, poslania, cieľov, hodnôt a k stratégii rozvoja?

Odolávajúca škola

Máme víziu, poslanie, ciele, hodnoty a stratégiu, ktoré sa nachádzajú v ŠkVP. V bežnej práci sa nimi neriadime, je to formálna povinnosť a väčšina z nás ich ani nepozná. Nezaoberáme sa na škole tým, ako tieto zábery v ŠkVP vznikajú a kto a podľa čoho ich vytvoril u nás.

Otvárajúca sa škola

Máme formálne spracovanú víziu, poslanie, ciele, hodnoty a stratégiu, no väčšina učiteľov a odborných zamestnancov ich nepovažujú za dôležité. Väčšina zo zamestnancov nebola zapojená do ich tvorby, a preto voči tomu nepociťujú zodpovednosť v každodennej práci.

Zavádzajúca škola

Víziu, poslanie, ciele a stratégiu pripravilo vedenie našej školy s úzkym kruhom zamestnancov. S dokumentmi sme v škole oboznámení a evidujeme ich, no nie vždy rozumieme tomu, ako sa majú premietiť do bežného fungovania školy a výučby.

Rozvinutá škola

Spoločne sme vytvorili a prijali víziu, poslanie, ciele, hodnoty a stratégiu rozvoja. Odrážajú potreby našich žiakov, školy aj prostredia, v ktorom pôsobíme. Pravidelne sa k nim vraciame, upravujeme ich a opierame sa o ne aj pri plánovaní profesijného rozvoja.

3.2 Ako škola tvorí ŠkVP v súlade s novým ŠVP?

Odolávajúca škola

V našej škole používame verejne dostupné vzory učebných osnov bez úprav.

Otvárajúca sa škola

Máme formálne vytvorený ŠkVP v súlade so ŠVP ZV (2023) tak, že učebné osnovy mierne upravujeme a prispôsobujeme, prevažne však postupujeme podľa dostupných vzorov.

Zavádzajúca škola

Na tvorbe nášho ŠkVP sa podieľali niektorí učitelia. ŠkVP nadväzuje na víziu školy a učebné osnovy aj hodnotenie prispôsobujeme potrebám našich žiakov a jednotlivých predmetov.

Rozvinutá škola

ŠkVP sme vytvorili spoločne (väčšina ľudí zo školy) naprieč predmetmi, vzdelávacími oblasťami a stupňami. Vychádza z našej spoločnej vízie a stratégie. Učebné plány, osnovy aj hodnotenie sú zosúladené a cielene prispôsobené potrebám našich žiakov.

3.3 Ako škola plánuje a realizuje tematické dni v súlade so ŠkVP a špecifikami školy?

Odolávajúca škola

Tematické dni u nás v škole realizujeme skôr formálne, aby boli splnené povinnosti v dokumentácii.

Otvárajúca sa škola

Tematické dni plánujeme podľa zamerania jednotlivých učiteľov alebo podľa ponuky externých organizácií, bez širšieho prepojenia na ciele školy.

Zavádzajúca škola

Pri tematických dňoch využívame najmä vlastné kapacity učiteľov a odborných zamestnancov, prípadne aj externých partnerov. Realizácia, zameranie tematických dní a ich úroveň sa však líšia podľa ročníkov a zapojenia jednotlivých učiteľov a nemajú zatiaľ jednotný ani dlhodobý plánovaný charakter na rozvoj prierezových spôsobilostí.

Rozvinutá škola

Tematické dni plánujeme cielene v súlade s našou víziou a tým, čo chceme u žiakov dlhodobo rozvíjať. Kombinujeme interné kapacity školy s odbornými externými partnermi a budujeme dlhodobý a premyslený koncept tematických dní.

3.4 Ako škola funguje v každodennej realite s ohľadom na ŠkVP?

Odolávajúca škola

ŠkVP existuje najmä ako formálny dokument. V každodennej praxi školy sa ním riadime len okrajovo a jeho ciele nie sú systematicky prepojené s fungovaním školy ani naviazané na ďalšie kľúčové dokumenty školy.

Otvárajúca sa škola

ŠkVP je v obmedzenej miere zohľadňovaný v každodennej praxi školy. Niektoré jeho ciele sa premietajú do vybraných dokumentov a orgánov školy (napr. školský poriadok, etický kódex, žiacky parlament), ktoré však často fungujú skôr formálne a bez systematického prepojenia na fungovanie školy.

Zavádzajúca škola

ŠkVP je vo väčšine oblastí zohľadňovaný v každodennej praxi školy a jeho ciele sú prepojené s viacerými dokumentmi a orgánmi školy, vrátane pravidiel fungovania školy, ktoré vytvorili zamestnanci školy. Toto prepojenie sa však v praxi uplatňuje nerovnomerne a nie všetkými zamestnancami školy.

Rozvinutá škola

Pravidlá fungovania školy sme vytvorili na základe podnetov zamestnancov, žiakov aj rodičov. Podporujú bezpečnú klímu a sú prirodzenou súčasťou každodennej praxe, ktorou sa riadime. Ich napĺňanie prispieva k plneniu ŠkVP. Pravidelne ich vyhodnocujeme a na základe zistení prijímame primerané opatrenia.

3.5 Ako škola rozumie rýchlosti zavádzania kurikulárnych zmien?

Odolávajúca škola

Nemáme jasnú predstavu o tom, čo všetko implementácia zmien zahŕňa ani ako dlho trvá.

Otvárajúca sa škola

Implementáciu u nás v škole vnímame prevažne ako obdobie tesne pred začiatkom alebo ako prvý rok zavádzania zmien.

Zavádzajúca škola

Uvedomujeme si, že implementácia je dlhší proces, no zatiaľ ju plánujeme a vnímame skôr intuitívne bez konkrétnejšej predstavy.

Rozvinutá škola

Implementáciu chápeme ako dlhodobý, plánovaný proces. Zmeny si rozkladáme na krátkodobé, strednodobé a dlhodobé ciele v horizonte všetkých vzdelávacích cyklov.

3.6 Ako škola sleduje legislatívne zmeny a aktualizuje svoje vnútorné predpisy/procesy?

Odolávajúca škola

Legislatívne zmeny na našej škole sleduje vedenie, spravidla však nevedú k úpravám vnútorných predpisov alebo procesov, pokiaľ to nie je nevyhnutné.

Otvárajúca sa škola

Legislatívne zmeny sleduje vedenie školy a informuje o nich na poradách, spravidla bez hlbšej diskusie o ich dopadoch na naše fungovanie a fungovanie školy. Premietajú sa do vnútornej dokumentácie a

procesov bez vzájomnej diskusie.

Zavádzajúca škola

Legislatívne zmeny sledujeme systematicky, diskutujeme o nich na úrovni vedenia a zboru a o ich zapracovaní do vnútorných predpisov a procesov najskôr spoločne diskutujeme a následne rozhodujeme.

Rozvinutá škola

Legislatívne zmeny sledujeme, (pripomienkujeme ich) a informujeme o nich učiteľov, rodičov aj partnerov. Vnútorné predpisy aj procesy upravujeme po spoločnej diskusii.

3.7 Ako škola vníma pozíciu supervízora?

Odolávajúca škola

Pozíciu supervízora v našej škole nemáme, zatiaľ sa o túto tému iba zaujímate.

Otvárajúca sa škola

Pozícia supervízora existuje skôr formálne, bez jasnej náplne práce.

Zavádzajúca škola

Supervízor má v našej škole základnú koordinačnú úlohu, najmä pri tvorbe ŠKVP a súvisiacich procesoch, jeho postavenie a kompetencie však nie sú v škole dostatočne ukotvené a akceptované.

Rozvinutá škola

Vedenie školy obsadzuje pozíciu supervízora na základe odborných znalostí, profesijných skúseností a líderských predpokladov. Jeho práca reaguje na aktuálne potreby školy, podporuje profesijný rozvoj a úzko spolupracuje s vedením školy.

3.8 Ako sa vedenie školy vzdeláva v téme riadenia zmeny a budovania novej kultúry?

Odolávajúca škola

Vedenie našej školy absolvuje len povinné vzdelávanie (funkčné vzdelávanie).

Otvárajúca sa škola

Vedenie má základné informácie a občas sa zapája do sieťovania s inými školami a vedeniami škôl v regióne, prípadne sa zúčastňuje vzdelávania k týmto témam (ale bez jasného zámeru).

Zavádzajúca škola

Vzdelávanie v riadení zmeny sa na našej škole plánuje a vedenie sa pravidelne zúčastňuje odborných aktivít s týmto zameraním (napr. Kluby riaditeľov, konferencie).

Rozvinutá škola

Vzdelávanie v riadení zmeny plánujeme v našej škole strategicky, vo vedení školy sa navzájom podporujeme a dopĺňame, cielene rozvíjame aj stredný manažment školy (supervízorov).

4 Škola ako učiaca sa profesijná komunita

4.1 Ako na škole fungujú pracovné vzťahy a spoluprácu učiteľov a podporných tímov?

Odolávajúca škola

U nás v škole nemáme veľa priestoru na skutočnú spoluprácu. Porady a stretnutia sú skôr formálne a slúžia hlavne na oznamovanie informácií, nie na hľadanie spoločných riešení.

Otvárajúca sa škola

Máme vytvorené viaceré formáty na spoluprácu (porady, profesijné skupiny - metodické združenia, pracovné skupiny), no využívame ich najmä na bežnú komunikáciu.

Zavádzajúca škola

Otvorene hovoríme o potrebe spolupráce a zdieľania. Zaujíma sa o vzájomné učenie sa a príklady dobrej praxe (napr. vzdelávania, konferencie, knihy), no zatiaľ ich využívame skôr príležitostne.

Rozvinutá škola

Aktívne budujeme kvalitné vzťahy a spoluprácu. Pracujeme v tímoch naprieč predmetmi a stupňami a máme zavedený systém vzájomného učenia sa (napr. otvorené hodiny, zdieľanie dobrej praxe).

4.2 Ako na škole funguje kultúra didaktickej reflexie vo vzťahu k vízii školy?

Odolávajúca škola

O tom, ako prebieha vyučovanie vo vzťahu k vízii školy, sa na škole takmer nerozprávame.

Otvárajúca sa škola

O výučbe vo vzťahu k vízii školy sa rozprávame najmä formálne v profesijných skupinách, bez hlbšej reflexie.

Zavádzajúca škola

V profesijných skupinách vedieme odborné a metodické diskusie o tom, ako učíme v jednotlivých predmetoch a ako tým napĺňame víziu školy.

Rozvinutá škola

Spoločne didakticky reflektujeme výučbu vo vzťahu k našej vízii. Pomenujeme si, kde sme, kam chceme ako škola smerovať a aké konkrétne kroky k tomu povedú.

4.3 Ako škola plánuje profesijný rozvoj školského kolektívu v kontexte kurikulárnych zmien?

Odolávajúca škola

Profesijný rozvoj v kontexte kurikulárnych zmien v našej škole zatiaľ neriešime.

Otvárajúca sa škola

Vzdelávanie v kontexte zmien síce prebieha, ale skôr formálne, nekoordinovane a bez jasného prepojenia na potreby školy.

Zavádzajúca škola

Plánujeme profesijný rozvoj v téme prebiehajúcich kurikulárnych zmien podľa aktuálnej ponuky vzdelávania v regióne (napr. NIVaM a RCPU) a zapájame sa do nej.

Rozvinutá škola

Profesijný rozvoj v tejto oblasti plánujeme na základe potrieb v našej škole. Zameriavame sa najmä na kompetencie súvisiace s kurikulárnymi zmenami (napr. tvorba ŠkVP, inovácie v metódach a formách, rozvoj charakteru a metakognície) a sledujeme, ako sa vzdelávanie reálne premieta do výučby.

4.4 Ako škola vytvára podmienky pre sieťovanie učiteľov a podporných tímov mimo školy?

Odolávajúca škola

Výmena skúseností medzi učiteľmi a členmi podporných tímov sa deje iba na úrovni našej školy (prípadne sa nedeje ani u nás, ale určite nie sieťovaním s inými školami).

Otvárajúca sa škola

Občas v škole vytvárame priestor na zdieľanie skúseností s externým prostredím v rámci metodických dní alebo podobných aktivít.

Zavádzajúca škola

V našej škole podporujeme účasť učiteľov a odborných zamestnancov na stretnutiach a sieťovaní mimo školy (napr. konferencie, kluby, metodické dni, návšteva inej školy).

Rozvinutá škola

Aktívne podporujeme sieťovanie mimo školy a zároveň vytvárame vlastné formáty zdieľania skúseností u nás, na ktoré prizývame iné školy (napr. otvorené hodiny, didaktické dni, workshopy).

4.5 Ako škola podporuje wellbeing a duševné zdravie učiteľov a podporných tímov?

Odolávajúca škola

Spoločné neformálne stretnutia a aktivity máme len zriedka alebo vôbec.

Otvárajúca sa škola

Streťavame sa neformálne najmä pri väčších sviatkoch alebo výnimočných príležitostiach.

Zavádzajúca škola

Neformálne stretnutia a aktivity sú súčasťou našej tradície a zaujímame sa aj o ďalšie formy podpory duševného zdravia.

Rozvinutá škola

Systematicky budujeme bezpečné prostredie a pozitívnu klímu. Princípy wellbeingu sú prirodzenou súčasťou našej práce a spolupracujeme aj s odborníkmi (psychológ, kouč).

4.6 Ako škola podporuje vzťahy a spoluprácu medzi učiteľmi, podpornými tímami, žiakmi a rodičmi?**Odolávajúca škola**

Nevytvárame cielene priestor na spoluprácu medzi učiteľmi, žiakmi a rodičmi.

Otvárajúca sa škola

Využívame tradičné formy komunikácie (rodičovské stretnutia, parlamenty, rady).

Zavádzajúca škola

Aktívne zavádzame nové spôsoby spolupráce a inšpirujeme sa dobrou praxou zvonka.

Rozvinutá škola

Systematicky sledujeme kvalitu klímy a vzťahov v škole. Na základe dát a spätnej väzby zavádzame zlepšenia v spolupráci so žiakmi, rodičmi aj partnermi.

4.7 Ako učitelia reprezentujú vzory charakterných ľudí ochotných sa rozvíjať?**Odolávajúca škola**

Zameriavame sa najmä na učivo. Vzťahy so žiakmi sú formálne, chyby si priznávame len ťažko, skôr sa snažíme o udržanie autority.

Otvárajúca sa škola

Správame sa korektne, dodržiavame formálne pravidlá a zapájame sa do školského života (vrátane rozvojových aktivít), ak je to vyžadované.

Zavádzajúca škola

So žiakmi budujeme partnerské vzťahy, zaujímame sa o nich aj mimo školského výkonu a zapájame sa

s nimi spoločne do rôznych rozvojových aktivít.

Rozvinutá škola

Snažíme sa byť prijímajúci, empatickí a zároveň vieme nastavovať hranice – žiakov považujeme za rovnocenných partnerov. Aktívne sa rozvíjame (napr. komunitné, eko-projekty, ľudsko-právne organizácie), staráme sa o svoje duševné zdravie a ďalší rozvoj a chceme byť pre žiakov inšpiratívnym vzorom.

5 Zmeny vo vyučovaní

5.1 Ako učitelia v súlade so zmenami vyberajú učivo?

Odolávajúca škola

Učivo preberáme podľa ŠkVP, ktorý sme sami nevytvorili (prebraný z externých zdrojov/šablón). Väčšinou ideme podľa existujúcich plánov bez hlbšieho zamyslenia sa nad tým, čo sa v ŠVP zmenilo.

Otvárajúca sa škola

Upravujeme doterajšie tematické plány podľa nového ŠkVP. Plánujeme vyučovanie v súlade so zmenami, s ktorými sme sa oboznámili aj v novom ŠVP v rámci svojej aprobácie.

Zavádzajúca škola

Oboznamujeme sa so vzdelávacími štandardmi nového kurikula a so zmenami vo vzdelávacích oblastiach s dôrazom na pochopenie toho, čo sa konkrétne mení a aké ciele majú tieto zmeny priniesť. Pri výbere učiva sa nezameriavame len na vedomosti, ale aj na komplexný rozvoj doménových gramotností.

Rozvinutá škola

Aktívne študujeme nové vzdelávacie štandardy a informácie zdieľame s kolegami. Učivo plánujeme tak, aby sme rozvíjali spôsobilosti – nielen vedomosti, a to v doménových aj prierezových gramotnostiach.

5.2 Ako učitelia uvažujú nad tematickými prepojeniami medzi predmetmi?

Odolávajúca škola

Učíme najmä obsah svojho predmetu, bez cielenej snahy o prepojenie s inými predmetmi.

Otvárajúca sa škola

Občas prepájame témy, ale skôr náhodne a bez jasného zámeru rozvíjať praktické spôsobilosti.

Zavádzajúca škola

Pri plánovaní vyučovania uvažujeme, ako rozvíjať praktické spôsobilosti cez viac predmetov. Následne

si to v spolupráci s kolegami skúšame vo vyučovaní.

Rozvinutá škola

Ciele dosahujeme aj cez spoluprácu s učiteľmi iných predmetov. Sme otvorení častejšiemu tímovému a medzipredmetovému vyučovaniu (napr. prepojenie matematiky a geografie: mierka mapy).

5.3 Ako učitelia v súlade so zmenami zavádzajú nové metódy a formy vyučovania?

Odolávajúca škola

Vyučujeme v našej škole prevažne zaužívanými spôsobmi bez výraznejších zmien.

Otvárajúca sa škola

Vzdelávame sa v inováciách, ale nové poznatky zatiaľ neprenášame do praxe. Vieme, že vyhláška umožňuje aj iné organizačné formy ako 45 minútové hodiny, no nevyužívame ich.

Zavádzajúca škola

Aktívne vyhľadávame vzdelávania k inovatívnym postupom a nové metódy začíname aj používať. Hľadáme aj zmysluplné organizačné formy tak, aby naplnili vzdelávacie ciele (napr. dvojhodinovky, obdĺždeň, bloky, projektové dni).

Rozvinutá škola

Aktívne vyhľadávame možnosti vzdelávania v oblasti inovácií. Nové metódy a formy vyučovania zavádzame cielene, upravujeme podľa potrieb žiakov a cieľov vyučovania a následne ich reflektujeme.

5.4 Ako učitelia v súlade so zmenami zavádzajú nástroje hodnotenia žiakov?

Odolávajúca škola

Používame klasifikáciu v priebežnom (počas školského roka) aj súhrnnom (polrok a na konci roka) hodnotení.

Otvárajúca sa škola

Poznáme aj iné formy hodnotenia ako klasifikáciu a občas používame slovnú spätnú väzbu v priebežnom hodnotení.

Zavádzajúca škola

Vzdelávame sa v rôznych metódach hodnotenia, ktoré aplikujeme v praxi. V priebežnom aj v súhrnnom hodnotení testujeme kombinované alebo slovné hodnotenie.

Rozvinutá škola

Cielene sa vzdelávame v oblasti rôznych metód hodnotenia. Zámerne využívajme formatívne hodnotenie. V priebežnom aj v súhrnnom hodnotení preferujeme kombinované alebo slovné

hodnotenie. Výhody takéhoto prístupu objasňujeme aj na stretnutiach s rodičmi, ktorí prejavujú obavy zo slovného hodnotenia bez známok.

5.5 Ako učitelia hodnotia úroveň spôsobilostí žiakov (nie rozsah vedomostí)?

Odolávajúca škola

Overujeme najmä zapamätanie učiva prostredníctvom testov, písomiek a ústneho skúšania.

Otvárajúca sa škola

Poznáme očakávané spôsobilosti, no nie vždy vieme zvoliť vhodné nástroje na ich overenie.

Zavádzajúca škola

Ciele nastavujeme správne, ale overovanie výsledkov často nepokrýva celú spôsobilosť (napr. to, či vie žiak bicyklovať, usudzujeme iba z písomky o pravidlách cestnej premávky a konštrukcii bicykla).

Rozvinutá škola

Používame v škole rôzne nástroje na hodnotenie spôsobilostí tak, aby sme vedeli overiť vedomosti aj praktické zvládnutie úloh.

5.6 Ako učitelia podporujú rozvoj metakognície žiakov?

Odolávajúca škola

Na konci hodiny sa zväčša krátko opýtame, ako sa žiakom hodina páčila.

Otvárajúca sa škola

Používame jednoduché metódy, ale skôr nepravidelne a náhodne (napr. Čo som už vedel o téme? Ako mi išlo učenie? Čo nové som sa dozvedel? Čo by som chcel vedieť viac?).

Zavádzajúca škola

Pomáhame žiakom sledovať vlastný pokrok v učení sa a cielene ich vedieme k využívaniu rôznych stratégií učenia sa tak, aby dokázali rozpoznať, ktoré z nich sú pre nich najefektívnejšie.

Rozvinutá škola

Cielene sa v škole vzdelávame v oblasti stratégií rozvoja metakognície žiakov. Metakogníciu systematicky rozvíjame v každodennej výučbe, podporujeme u žiakov zvedavosť, sebadôveru a záujem o učenie. Učitelia si navzájom zdieľajú skúsenosti a informácie o využívaných stratégiách učenia sa v jednotlivých triedach a na základe týchto zistení prispôsobujú vlastné vyučovacie postupy a metódy práce v triedach.

5.7 Ako učitelia zavádzajú princípy výchovy charakteru do výchovno-vzdelávacieho procesu?

Odolávajúca škola

Výchovu charakteru ako koncept nepoznáme a nerealizujeme ju.

Otvárajúca sa škola

Vieme, čo sa myslí výchovou charakteru, no v praxi ju zatiaľ nevieme systematicky uplatňovať. Často si nie sme istí, ako ju prirodzene začleniť do vyučovania.

Zavádzajúca škola

Pri vybraných témach podporujeme u žiakov sebaopoznanie, rozprávame sa o hodnotách, etických otázkach a morálnych dilemách.

Rozvinutá škola

Cielene sa vzdelávame v oblasti výchovy charakteru a prirodzene ju prepájame s vyučovaním. Vytvárame situácie, v ktorých žiaci spoznávajú viac seba, preberajú zodpovednosť, prejavujú statočnosť, učia sa uvedomovať si dôsledky svojho konania, rozlišovať hodnoty a pravidlá školy a zapájať sa do diania okolo seba.

5.8 Ako učitelia posilňujú u žiakov vlastnú zodpovednosť za svoje výsledky vzdelávania?

Odolávajúca škola

Zodpovednosť za výsledky vzdelávania nesú u nás najmä učitelia. Žiaci sú hodnotení bez systematického vedenia k sebahodnoteniu a bez podpory uvedomovania si vzťahu medzi vlastným úsilím a dosiahnutými výsledkami.

Otvárajúca sa škola

Žiakov príležitostne zapájame do jednoduchého sebahodnotenia výsledkov vzdelávania. O vzťahu medzi úsilím, prípravou a výsledkami sa so žiakmi rozprávame, avšak skôr neformálne a bez dlhodobjšieho rozvíjania ich zodpovednosti a motivácie.

Zavádzajúca škola

Žiakov cielene vedieme k sebahodnoteniu výsledkov vzdelávania a k preberaniu zodpovednosti za vlastnú prípravu. Podporujeme ich v plánovaní času a práce na učenie, pomáhame im uvedomovať si súvis medzi vynaloženým úsilím a dosiahnutými výsledkami a využívame jednoduché nástroje na sledovanie pokroku (napr. žiacke portfóliá), čím posilňujeme ich vnútornú motiváciu.

Rozvinutá škola

Systematicky posilňujeme u žiakov zodpovednosť za výsledky vzdelávania a ich vnútornú motiváciu. Učíme ich hodnotiť vlastné výsledky, plánovať si prípravu na učenie a pracovať s portfóliami alebo inými nástrojmi na sledovanie a prezentovanie pokroku. Žiakov zapájame aj do konštruktívneho hodnotenia a poskytovania spätnej väzby aj u spolužiakov.

6 Rovnosť šancí

6.1 Ako učitelia vďaka vzdelávacím cyklom prispôbujú ročníkové ciele potenciálu žiakov?

Odolávajúca škola

Pri tvorbe učebných osnov preberáme učebné osnovy iných škôl s podobnou skladbou žiakov, pričom ich prispôbenie potenciálu našich žiakov je minimálne alebo žiadne.

Otvárajúca sa škola

Obsah vyučovania vyberáme najmä na základe intuície a skúsenosti s našimi žiakmi. Ciele nastavujeme po ročníkoch, bez vedomého využívania zavedených vzdelávacích cyklov.

Zavádzajúca škola

Poznáme nástroje a pomôcky na tvorbu učebných osnov (napr. aplikácia na tvorbu osnov, úpravy/adaptácie výkonových štandardov). Pri zaraďovaní učiva do ročníkov pracujeme s preddefinovanými čiastkovými cieľmi.

Rozvinutá škola

Na základe poznania našich žiakov si sami stanovujeme primerané ročníkové ciele v nadväznosti na očakávané výstupy vzdelávacieho cyklu. Pravidelne sledujeme, ako sa nám ciele darí naplňať, a podľa potreby ich upravujeme.

6.2 Ako učitelia a školské podporné tímy diferencujú vyučovanie podľa potrieb žiakov?

Odolávajúca škola

V triede vnímame rozmanitosť žiakov, no nie vždy vieme, ako na ich rôzne potreby reagovať.

Otvárajúca sa škola

Žiakom so ŠVVP zadávame špeciálne úlohy oddelene od práce triedy, často bez prepojenia na spoločné vyučovanie. Žiakom so ŠVVP zadávame špeciálne úlohy oddelene od práce triedy, často bez prepojenia na spoločné vyučovanie.

Zavádzajúca škola

V spolupráci so školským podporným tímom plánujeme a realizujeme diferencované vyučovanie. Žiaci pracujú na spoločnom ciele, ale riešia úlohy rôznej náročnosti.

Rozvinutá škola

Triedu vnímame ako rôznorodé spoločenstvo. Diferenciácia je prirodzenou súčasťou vyučovania. Žiaci pracujú na spoločnom ciele, ale riešia úlohy rôznych typov, rôznej náročnosti a vzájomne si pomáhajú. Každý žiak je zapojený, zažíva úspech a zároveň primeranú výzvu – ciele nastavujeme tak, aby boli zvládnuteľné a zároveň posúvali žiaka ďalej.

6.3 Ako učitelia využívajú dostupné prostriedky podpory žiakov so ŠVVP?

Odolávajúca škola

Nepoznáme minimálne učebné výstupy alebo ich poznáme no často ich používame (nesprávne) ako vzdelávacie ciele pre žiakov so ŠVVP. Opakovanie ročníka vnímame ako bežné podporné opatrenie. V prípade nadaných žiakov navyšujeme počty úloh.

Otvárajúca sa škola

Poznáme minimálne učebné výstupy a využívame ich ako optimálnu úroveň očakávaných cieľov pre žiakov so ŠVVP (mimo žiakov s nadaním). Opakovanie ročníka škola chápe ako najúčinnější opatrenie v prípade niektorých žiakov. V prípade žiakov s nadaním ide iba o navyšovanie obsahových štandardov (očakáva sa viac vedomostí).

Zavádzajúca škola

Upravujeme (znižujeme) ciele podľa špeciálnej potreby žiaka a využívame prioritne úpravy obsahu a metód vyučovania. Snažíme sa znižovať podiel žiakov, ktorí opakujú ročník na minimum. V prípade žiakov s nadaním ide iba o navyšovanie obsahových štandardov.

Rozvinutá škola

Primárne sa nezameriavame na znižovanie nárokov na žiaka, ale na posilnenie podpory počas vyučovania. Využívame všetky dostupné nástroje (IVP, doučovanie, kompenzačné pomôcky, úpravy obsahu, metód aj hodnotenia). Opakovanie ročníka vnímame ako krajné riešenie, ktoré zvažujeme len výnimočne a ideálne na konci cyklu.

6.4 Ako učitelia a podporné tímy využívajú MUV (minimálne učebné výstupy) pri hodnotení?

Odolávajúca škola

Nepoznáme minimálne učebné výstupy alebo ich (MUV) poznáme, ale aktívne s nimi nepracujeme.

Otvárajúca sa škola

MUV máme formálne zapracované v ŠkVP, najmä v časti hodnotenie, ale aktívne s nimi nepracujeme.

Zavádzajúca škola

Škola zapracovala dokument k MUV do ŠkVP (časť hodnotenie). MUV využívame pri hodnotení iba v niektorých predmetoch a pomáhajú nám posudzovať kvalitu dosahovaných spôsobilostí (napr. SJL neakceptuje MUV pri hodnotení žiakov, lebo považujeme tento predmet za mimoriadne dôležitý).

Rozvinutá škola

MUV aktívne využívame ako nástroj hodnotenia úrovne dosiahnutej spôsobilosti. Pomáhajú nám pomenovať spodnú hranicu vedomostí a zručností, ktoré sú potrebné pre ďalšie vzdelávanie, a pracujeme s nimi jednotne naprieč školou. Škola zapracovala dokument k MUV do ŠkVP (časť hodnotenie).

7 Účasť na overovaní a propagácii kurikulárnych zmien

7.1 Ako sa škola zapája do spätnoväzobných procesov MŠVVaM SR, NIVaM, EDUhub-ov a vysokých škôl?

Odolávajúca škola

Spätnú väzbu ministerstvu, NIVaM, RCPU alebo vysokým školám neposkytujeme, ani keď sme o ňu požiadaní.

Otvárajúca sa škola

Spätnú väzbu poskytujeme len vtedy, keď nás o ňu niekto požiada, ale skôr v minimálnom rozsahu – zapája sa iba menšia časť zamestnancov.

Zavádzajúca škola

Poskytujeme spätnú väzbu rôznymi formami (dotazníky, stretnutia, konzultácie) a zdieľame naše skúsenosti z implementácie s uvedenými partnermi.

Rozvinutá škola

Väčšina zamestnancov poskytuje spätnú väzbu rôznymi formami (dotazníky, stretnutia, konzultácie) a zdieľame naše skúsenosti z implementácie s uvedenými partnermi.

7.2 Ako škola propaguje kurikulárne zmeny smerom k verejnosti?

Odolávajúca škola

O kurikulárnych zmenách smerom k verejnosti nehovoríme.

Otvárajúca sa škola

Verejnosť informujeme len v nevyhnutnej miere, najmä prostredníctvom webovej stránky a základných komunikačných kanálov školy.

Zavádzajúca škola

O zmenách informujeme verejnosť viacerými spôsobmi a dávame najavo, že zavádzanie kurikulárnych zmien je súčasťou kvality našej školy.

Rozvinutá škola

Máme premyslenú informačnú stratégiu. Vnútri školy aj smerom k verejnosti komunikujeme pozitívne dopady zmien a zdieľame konkrétne príklady dobrej praxe. Svojimi skúsenosťami a otvorenosťou motivujeme aj iné školy.

8 Autoevalvácia ako pilier neustáleho procesu rozvoja školy

8.1 Ako škola reflektuje a vylepšuje vlastné vnútorné procesy?

Odolávajúca škola

Kurikulárne zmeny plánujeme a zavádzame skôr formálne (napr. tvorba ŠkVP, vzdelávanie učiteľov), no systematicky nesledujeme, aký majú reálny dopad na vyučovanie a fungovanie školy.

Otvárajúca sa škola

Používame základné a verejne dostupné nástroje na hodnotenie procesov v škole (napr. dotazník o klíme). O výsledkoch informujeme kolektív, no väčšinou ich nevyužívame na zásadnejšie úpravy fungovania školy.

Zavádzajúca škola

Analyzujeme východiskový stav školy rôznymi spôsobmi (dotazníky, rozhovory, výsledky žiakov). Na základe toho pomenúvame problémové oblasti, cieľ zmeny a kroky, ktoré chceme urobiť. Zmeny však často vnímame buď ako „hotové na dlhé obdobie“, alebo ich zavádzame príliš rýchlo bez dostatočného času na vyhodnotenie.

Rozvinutá škola

Pravidelne a cielene rôznymi spôsobmi analyzujeme, ako škola funguje. Vopred si stanovujeme intervaly, v ktorých sa k meraniam vraciame, vyhodnocujeme ich a podľa potreby upravujeme procesy. Školu vnímame ako organizmus, ktorý sa priebežne učí a zlepšuje, a hlavne – približuje k svojej vízii.

8.2 Ako škola vyhodnocuje prínos spolupráce s aktérmi implementácie kurikulárnych zmien?

Odolávajúca škola

Po absolvovaní vzdelávaní alebo podujatí partnerov reformy sa systematicky nevraciamy k tomu, či mali pre našu školu zmysel alebo prínos.

Otvárajúca sa škola

Zisťujeme základnú spätnú väzbu (napr. či bolo vzdelávanie partnerov užitočné), no ďalej s ňou systematicky nepracujeme.

Zavádzajúca škola

Máme nastavený systém, v ktorom si po absolvovaní vzdelávania u partnerov zisťujeme jeho kvalitu. Občas sa rozprávame o tom, či nové poznatky využívame aj v praxi.

Rozvinutá škola

Systematicky vyhodnocujeme prínos spolupráce s rôznymi aktérmi implementácie kurikulárnych

zmien. Sledujeme, ako získaná podpora, odporúčania a odborné podnety prispievajú k napĺňaniu vízie školy, cieľov školy a zavádzaniu zmien v súlade s novým ŠVP.

8.3 Ako učitelia a podporné tímy reflektujú a vylepšujú vyučovanie?

Odolávajúca škola

Vyučujeme prevažne rutinne. Používame osvedčené postupy z minulosti a máme rovnaké očakávania od všetkých žiakov. Svoje postupy systematicky nereflektujeme ani nevyhodnocujeme.

Otvárajúca sa škola

Používame jednoduché nástroje spätnej väzby (napr. výsledky žiakov, krátke dotazníky), no pracujeme s nimi skôr izolovane. Získané informácie využívame skôr intuitívne a len v niektorých situáciách na úpravu vyučovania.

Zavádzajúca škola

Pravidelne reflektujeme vlastné vyučovanie, využívame rôzne zdroje spätnej väzby a sledujeme vybrané ukazovatele učenia sa žiakov. Pri kľúčových ukazovateľoch postupujeme na škole súladne (napr. rovnaké metodiky na meranie pokroku). Na základe zistení cielene upravujeme svoje vyučovacie postupy.

Rozvinutá škola

Reflexia a vyhodnocovanie vyučovania sú prirodzenou súčasťou našej práce. Využívame údaje zo spätnej väzby, hospitácií, kolegiálneho učenia aj autoevalvácie školy. Na základe zistení systematicky upravujeme postupy vo vyučovaní. Cyklus úprav a vyhodnocovania sa v etapách opakuje a zdieľa s kolegami.